

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

**„Poznávej svět kolem sebe,
uč se, chraň a objevuj“**

č.j.: Spo - 44/2021

„Pokud naučíme děti naslouchat, vstřebávat informace a ptát se, pomůžeme jim tím i lépe chápat okolní svět.“

Ústřední téma vzdělávacího programu se myšlenkově vztahuje k analýze MŠ, která směřuje k tomu, aby děti získaly dobré základy do života a aby byly schopny s uspokojením zvládat různé životní a vzdělávací etapy. Dítě má právo projevovat se jako osobnost, rozvíjet se v rozsahu svých potřeb a postupovat svým tempem, prožívat radost z úspěchu, překonávání překážek a aby sebe vnímal jako plnohodnotného a schopného jedince. Výchovně vzdělávací projekt vychází z celé dětské osobnosti, přináší dětem zkušenosti, poznatky a praktické dovednosti.

Školní vzdělávací program byl zpracován v souladu s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání, v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. – školský zákon.

Platnost dokumentu do 31. 8. 2024

Schváleno pedagogickou radou v Podomí dne

Petra Sekerková
vedoucí učitelka

Mgr. Zdislava Smrtová
učitelka

Obsah

Škola a její vzdělávací program

I.	Identifikační údaje o škole	4
II.	Obecná charakteristika školy	5
III.	Podmínky předškolního vzdělávání	6
IV.	Organizace vzdělávání	12
V.	Charakteristika vzdělávacího programu	14
VI.	Vzdělávací obsah	16
VII.	Evaluační systém	41

Škola a její vzdělávací program

I. Identifikační údaje o škole

Název školy:	Základní a mateřská škola Podomí 155 příspěvková organizace
Kontaktní adresa:	Podomí 155, 68304 Drnovice
Zřizovatel:	Obec Podomí
Ředitel školy:	Mgr. Miloslav Tomek
Vedoucí učitelka:	Petra Sekerková
Kapacita školy:	24 dětí
Počet tříd:	jednotřídní MŠ
Provoz školy:	7:00 – 16:45 hod.
Kontakty:	516 833 604, 739 330 550 skolka@zspodomi.cz
Zpracovatel programu:	Petra Sekerková, vedoucí učitelka
Název programu:	Poznávej svět kolem sebe, uč se, chraň a objevuj

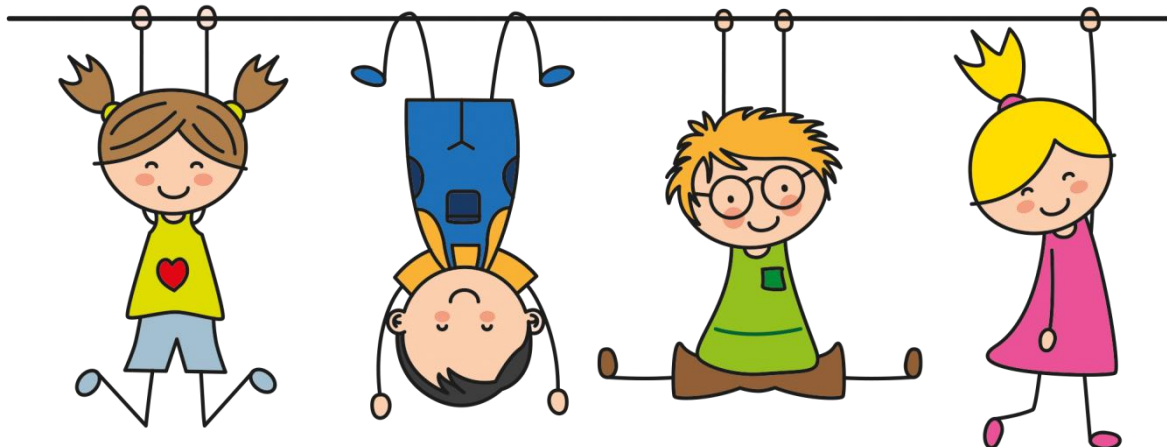
II. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola se nachází v okrajové části obce Podomí v klidném prostředí Dražanské vrchoviny obklopena pěknou přírodou, loukami a lesy. Je součástí základní školy, se kterou tvoří jeden právní subjekt.

Prostory MŠ byly vybudovány rekonstrukcí prostor ZŠ a část byla přistavěna. Dostatečné velké a prosluněné prostory třídy a herny umožnily vytvoření center dětských aktivit i míst pro odpočinek. K dispozici je zrekonstruované sociální zařízení a šatny. Budova prošla celkovou revitalizací.

Součástí MŠ je rozlehlá školní zahrada obklopena zelení, vybavena pískovištěm, dřevěnými hracími prvky a průlezkami. Pro nerušený pobyt na zahradě patří také zvláštní sociální zařízení, skladiště pro hračky a zahradní materiál.

Poloha MŠ je využívána pro další vzdělávání dětí, zejména v oblasti enviromentální a pohybové.

III. Podmínky předškolního vzdělávání

1. Věcné podmínky:

Prostory školy, hygienická zařízení, nábytek, osvětlení atd., jsou typizované a odpovídají ČSN, předpisům hygieny, zdravotním požadavkům a bezpečnostním předpisům pro předškolní zařízení. Vše podléhá pravidelným revizím a hygienickým kontrolám.

Prostory určené MŠ vyhovují dětem při činnostech jak skupinových, tak individuálních. Vybavení pomůckami, hračkami a doplňky odpovídá počtu dětí a jejich věku. Podle možností je obměňováno a doplňováno. Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát a aby na ně viděly. Jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a odpovídají antropometrickým požadavkům. Jejich uspořádání je plně v kompetenci učitelů. Děti se samy podílí na výzdobě prostředí, které je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné a mohli je vidět rodiče.

Nejdůležitější prostory, které tvoří areál MŠ je třída, herna, sociální a hygienické zařízení, šatna a výdejna stravy. Prostory jsou vybaveny novým nábytkem, kobercem a hracími prvky v centrech aktivit. Herna je každodenně připravována k odpočinku a spánku dětí po obědě.

Významně byla doplněna školní knihovna dětskou i odbornou literaturou. Dále byl zakoupen Klokánův kufr, který je pravidelně využíván k pedagogické diagnostice. K logopedické prevenci slouží tablet s programem Logohrátky. Notebook je převážně využíván učitelkami k administrativní činnosti.

Na budovu MŠ navazuje zahrada, která je vybavena hracími prvky.

Modernizaci, udržování a doplňování vybavení školy, zajišťujeme na základě rozpočtových plánů, plánů oprav a investic. Každoročně je realizujeme.

Záměry:

- pokračovat ve vybavení novými zahradními prvky
- postupné zakládání prvků přírodní zahrady (krmítka pro ptáky, pítka apod.)
- vybavit prostory MŠ magnetickými nástěnkami

2. Životospráva

- Vyváženost stravy - dodržování tříhodinového intervalu mezi svačinou a obědem
- Dodržování pitného režimu
- Děti svačí od 8:30 hod.
- Před obědem si děti chystají individuálně prostírání, učí se jíst správně příborem a uklidit po obědě stůl
- Požadavky na samostatnost jsou dány individuálně věkem a schopnostmi jednotlivých dětí

- Hygiena dětí – učitelky dohlíží na správné hygienické návyky, na jejich dodržování a automatizování
- Pobyt venku – se organizuje podle počasí, obsahuje všechny úkoly výchovně vzdělávacího procesu s důrazem na zdravotní a fyziologické působení na individuální osobnost dítěte
- Odpolední odpočinek po obědě minimálně půl hodiny, poté se přizpůsobuje individuálním potřebám dítěte
- Zaměstnanci se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor

Záměry:

- Uspokojit rodiče v oblasti pestrosti stravy, podávání dostatečného množství ovoce a zeleniny, dodržování a připomínání pitného režimu
- Cíleně vést děti k pohybu a být jim dobrým vzorem zdravého životního stylu, pravidelně zařazovat zdravotní cviky (prvky dětské jógy)
- Při stolování vést děti k tiché konverzaci, vytvářet pohodovou atmosféru při jídle
- Pokračovat ve spolupráci s rodiči, která se týká sebeobslužných návyků při jídle (správné držení lžice a příboru)

3. Psychosomatické podmínky

- Zajistit příjemné a podnětné prostředí – pozitivní klima
- Přizpůsobit dění ve třídě potřebám dětí (individuálním i vývojovým) – volnost omezení, zatížení, stres, soutěžení, spravedlnost, jasnost pokynů
- Postupná adaptace nových dětí
- Právo rodičů být účastníky vzdělávacího procesu, být informováni o dění ve škole prostřednictvím třídních schůzek, nástěnek, výstavkami dětských prací a osobním jednání
- Třída má vypracovaná svá pravidla chování
- Pedagogický styl učitelek je provázející, podporující, aktivizující, partnerský

4. Organizace:

- Režim dne vychází z řádu MŠ
- Děti si mohou hrát individuálně i ve skupinkách, i když si dítě volí samo obsah spontánních her, učitelky plánují a připravují vhodné podmínky, které děti ke hrám motivují a podněcují (pomůcky, čas, místo). Děti si mohou hrát vždy, když mají o hru zájem a dodržovat při tom pravidla, která si stanovily se svou paní učitelkou. Hračky, pomůcky a materiál je uložen tak, aby byly dětem dobře přístupny

- Do denního programu jsou pravidelně zařazovány zdravotně-preventivní pohybové aktivity
- Prostředí zahrady je upraveno tak, aby bylo pro činnost dětí prostorné, pohodlné a podnětné
- Součástí dne v MŠ jsou vedle spontánních činností také činnosti řízené, obsah těchto aktivit plánujeme podle témat, která zpracováváme do tematických celků. V třídním programu je rozpracován tematický celek, do kterého jsou zahrnuty nabídky jednotlivých činností, odpovídající věku dětí. Grafické zpracování záleží na učitelkách, jakou formu si zvolí
- Doba odpočinku a spánku je zařazena po obědě a hygieně dětí
- Není překračována kapacita třídy

Záměry:

- Zaměřit se na to, aby spontánní aktivity byly vzájemně provázané a vyvážené
- Uplatňovat individuální přístup k dítěti na základě vedení záznamu o dětech a jejich rozvoji, neustále zkvalitňovat tyto záznamy, dále využívat dotazníky, pohovory o dětech s kolegy
- Vést děti k větší samostatnosti v oblasti sebeobsluhy, zejména u stolování, nadále se zaměřovat na utváření hygienických a zdvořilostních návyků

5. Řízení MŠ

- Řízením MŠ je pověřena vedoucí učitelka
- Pracovní smlouvy a náplně práce učitelek jsou jasně vymezeny a uloženy v kanceláři ředitele školy
- Vnější informační systém – nástěnky, třídní schůzky, besídky, webové stránky, oběžníky, časopisy
- Vnitřní informační systém – pracovní a pedagogické porady dle potřeb
- Kontrolní činnost- „hospitace“
- Při vedení zaměstnanců vedoucí učitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení MŠ, respektuje jejich názor
- Vedoucí učitelka vyhodnocuje práci zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich tvůrčí práci
- Učitelky pracují jako tým a zvou ke spolupráci rodiče
- Plánování pedagogické práce a chodu MŠ je funkční a opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu

Záměry:

- Dále zkvalitňovat spolupráci se ZŠ - návaznost předškolního a školního vzdělávání - informovanost
- Pokračovat ve spolupráci s odborníky při řešení individuálních výchovně-vzdělávacích problémů dětí
- Spolupracovat s okolními MŠ při organizaci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

6. Personální zajištění

- Kvalifikovanost pracovníků MŠ – 2 kvalifikované pedagogické pracovnice, 1 asistentka pedagoga, 1 provozní pracovnice
- Využití dalšího vzdělávání, zejména v oblasti logopedické prevence
- Sledovat novou pedagogickou literaturu a aplikovat ji do přímé práce s dětmi
- Chránit soukromí rodiny, zachovávat patřičnou mlčenlivost, jednat ohleduplně s vědomím, že pracuji s důvěrnými informacemi, nezasahovat do života a soukromí rodiny
- Organizovat práci tak, aby byla vždy zajištěna optimální pedagogická péče

Záměry:

- Spolupracovat se školskými zařízeními pro další vzdělávání
- Efektivní využití pracovní doby pedagogického personálu (překrývání pracovní doby učitelek)

7. Spolupráce s rodiči

- Informovanost rodičů, nástěnky, rozhovory, webové stránky, dotazníky, práce dětí rodičům kdykoliv k nahlédnutí
- Spolupodílení rodičů na rámcovém vzdělávacím programu
- Možnost zajištění konzultace s odborníky
- Během roku mají rodiče volný vstup do třídy v průběhu celého dne (pokud to dovolí epidemiologická situace).
- Besídky (Vánoce, Den matek, rozloučení s předškoláky)

Záměry:

- Využívání profesních dovedností rodičů
- Konzultace s logopedem, s psychologem
- Pokračovat v získávání zpětné vazby od rodičů formou dotazníků
- Zajišťovat přednášky odborníků pro rodiče (logoped, psycholog, pediatr)

8. Spolupráce se zřizovatelem

- Zřizovatel je pravidelně seznamován se záměry školy, především týkajícími se oprav a investic, revizí atd.

9. Spolupráce se ZŠ

- Spolupráce při kulturních akcích
- Děti ZŠ v MŠ a naopak
- Návštěva 1. Třídy
- Pohádková škola
- Spolupráce v rámci environmentální výchovy

10. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.
- Vzdělávání dětí se SVP přizpůsobujeme tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem.
- Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.
- Při vzdělávání dětí se SVP spolupracuje škola se školskými poradenskými zařízeními.
- Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními zpracovává škola PLPP popřípadě IVP.

11. Vzdělání dětí nadaných

- Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno uplatnit i dále rozvíjet
- Dítě, které vykazuje známky nadání, je dále podporováno. Při vzdělávání dětí nadaných spolupracuje škola se školskými poradenskými zařízeními

12. Vzdělání dětí od dvou do tří let

- Vzdělávání dětí od dvou do tří let má svá specifika, souvisí s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte.
- Při vzdělávání dvouletých dětí využíváme učení nápodobou, situační učení, vlastní prožitek a především hru.

- Dbáme na opakování činností, potřebu pravidelných rituálů. Respektujeme, že děti udrží pozornost jen velmi krátkou dobu.
- Škola citlivě přizpůsobuje organizaci vzdělávání střídáním nabídky činností, trénování návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.
- Dětem je umožněno užívání dostatečného množství podnětných a bezpečných hraček a pomůcek, specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

IV. Organizace vzdělávání

- Do MŠ se přijímají děti zpravidla po dovršení tří let věku, popřípadě dvou let věku
- Oznámení o místu, datu a době zápisu provádí vedoucí učitelka a zveřejní na webových stránkách školy, místním rozhlasem a na budově školy
- Ředitel může ukončit docházku dítěte do MŠ, a to po dohodě se zřizovatelem a po předchozím písemném upozornění zástupce dítěte, jestliže dítě bez omluvy zástupcem do MŠ nejméně jeden měsíc nedochází nebo zástupce dítěte závažným způsobem opakovaně narušuje provoz školy
- Ředitel může ukončit docházku dítěte do MŠ v průběhu zkušební doby, a to na základě doporučení praktického lékaře pro děti a dorost PPP nebo SPC. Ředitel přihlédne při ukončení docházky dítěte do MŠ vždy k sociální a výchovné situaci v rodině a k zájmu dítěte
- Dětem je nabízena v rámci výchovně-vzdělávacího programu:
 - Logopedická péče
 - Plavecký výcvik
 - Edukativně stimulační skupinky určené především pro předškoláky a jejich rodiče – nenásilná příprava na školu

Denní režim:

7:00 – 8:30	scházení dětí, spontánní hry, pohybové aktivity, komunitní kruh, plnění úkolů....
8:30 – 9:00	svačina
9:00 – 9:30	částečně řízené činnosti
9:30 – 11:30	pobyt venku
11:30 – 12:00	oběd a hygiena
12:00 – 14:00	příprava k odpočinku, četba, odpočinek, klidové činnosti pro děti s malou potřebou spánku, plnění IVP (předškoláci)
14:00 – 14:30	hygiena, odpolední svačina
14: 30 – 16:45	odpolední zájmové činnosti, volné hry, odchod dětí domů

V. Charakteristika vzdělávacího programu

„Pokud naučíme děti naslouchat, vstřebávat informace a ptát se, pomůžeme jim tím lépe chápat i okolní svět“

Od této myšlenky se odvíjí veškeré naše působení na dítě jako jedince. Při plánování vycházíme s rámcového vzdělávacího programu a nových alternativních forem předškolního vzdělávání. MŠ tímto směřuje k tomu, aby děti získaly dobré základy do života a aby byly schopny s uspokojením zvládat životní etapy. Dítě má právo se projevovat jako osobnost, rozvíjet se v rozsahu svých potřeb a postupovat svým tempem, prožívat radost z úspěchu, překonávání překážek, a aby sebe samo vnímalo jako plnohodnotného a schopného jedince. Výchovně vzdělávací projekt vychází z celé dětské osobnosti, přináší dětem zkušenosti, poznatky, praktické dovednosti.

V našem ŠVP „Poznávej svět kolem sebe, uč se, chraň a objevuj“ je integrováno všech 5 vzdělávacích oblastí (Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět), ale je orientován na tři stěžejní cíle vzdělávání:

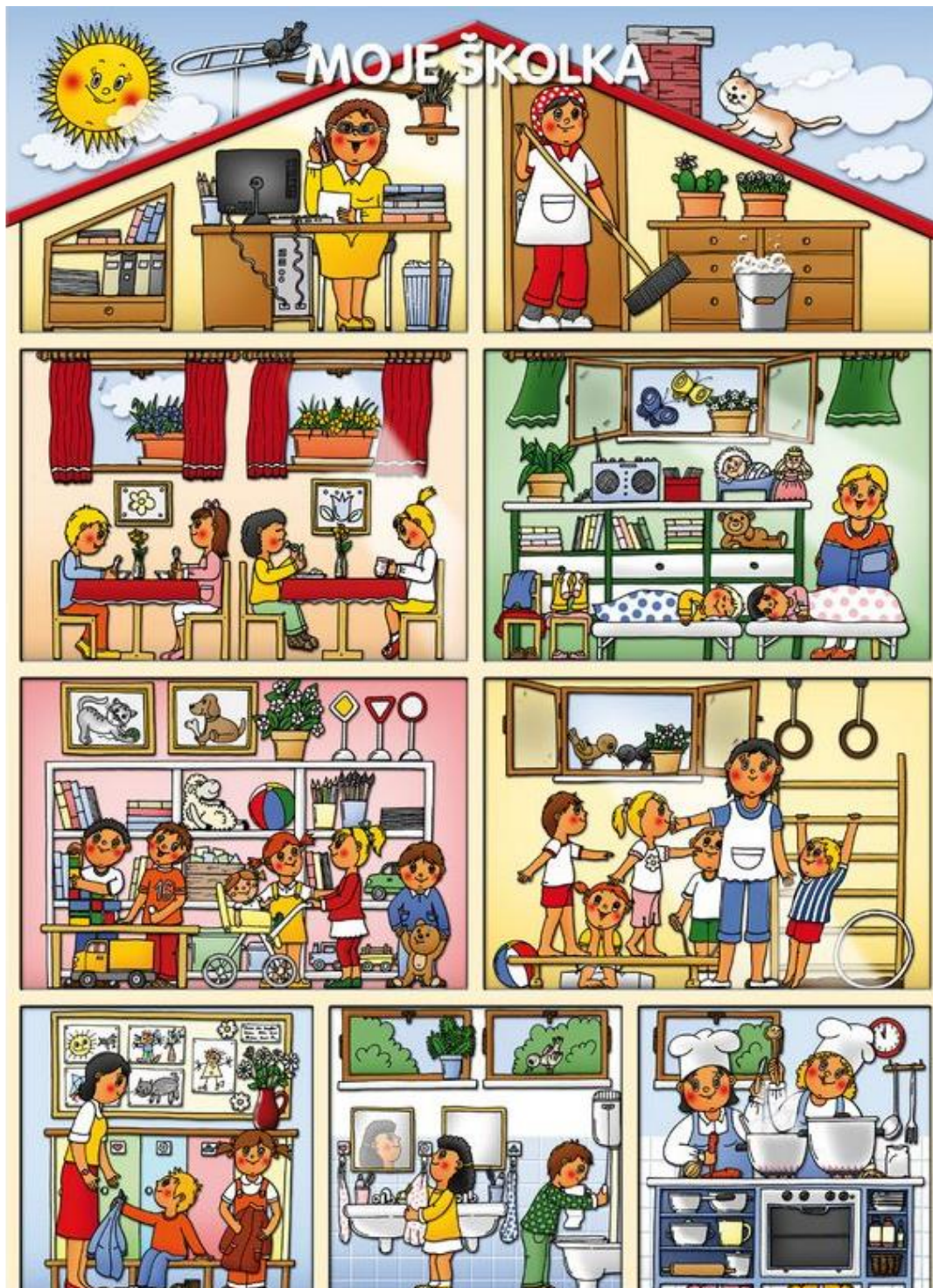
- Výchova ke zdraví (zdravý životní styl, zdravá výživa, prevence patologických jevů...)
- Enviromentální výchova
- Rozvoj řečových, jazykových, komunikativních a předčtenářských dovedností (logopedická prevence, rozšiřování slovní zásoby, vyjadřování, zájem o knihy...)

„Ať si kluk anebo holka, každý je tu kamarád, přivítá tě naše školka, budeme si spolu hrát.“

Proto se snažíme být místem:

- Kde se děti cítí spokojeně, jistě a bezpečně
- Kde prožívají spokojené a radostné dětství
- Kde se navazuje na výchovu v rodině a podporuje maximální spolupráce s rodinou a otevřenost rodičům
- Kde se předškolní vzdělávání uskutečňuje přirozenou cestou prostřednictvím prožitků a her, využíváním situačního učení a respektováním individuálních zvláštností
- Kde jsou děti vedeny k vzájemné úctě, důvěře, snášenlivosti a vzájemné spolupráci
- Kde se rozvíjí v dětech sebevědomí, vůle, intelekt, samostatnost a odpovědnost
- Místem, které bude probouzet a rozvíjet tvořivost dětí
- Kde budou děti vedeny k úctě a lásce k přírodě, k její ochraně a k vnímání krás ve svém okolí
- Místem kde navazujeme na tradice
- Kde se dbá na rozvoj jazykových a komunikativních schopností a dovedností ve spolupráci s odborníky na logopedii
- Kde vedeme děti ke zdraví a zdravému životnímu stylu (vyvážená strava, pitný režim, vyváženost pohybových aktivit s odpočinkem)
- Místem, které se nezaměřuje pouze na vzdělávání dětí, ale i pedagogů
- Místem, kde spolupracujeme s organizacemi, které přispívají ke zlepšení úrovně školy

- Místem dobře vybaveným, estetickým a příjemným, kde se všichni zúčastnění budou cítit dobře a svobodně (v rámci daných pravidel, které chápou a respektují)

VI. Vzdělávací obsah

Náš vzdělávací program má za úkol rozvíjet a vzdělávat dítě, přispět k jeho fyzické, psychické a sociální samostatnosti. Dát mu základy pro jeho další život, rozvoj učení, využívat praktických ukázek životních souvislostí s probuzením aktivního zájmu dětí dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat a ukázat, co dítě samo dokáže.

Vzdělávací obsah je uspořádán do 5 integrovaných bloků v dvoutříměsíčních intervalech, které vznikly na základě střídajících se ročních období a jevům pro ně charakteristickým. Vznikly v souladu s osobnostními a celospolečenskými cíli, které směřují k výchově nezávislého a zodpovědného člověka, který bude žít v harmonii sám se sebou, s ostatními lidmi i přírodou. Jde o 5 obecných okruhů, které zahrnují všechny oblasti vzdělávání včetně kompetencí, kterých by mělo dosáhnout dítě odcházející z naší MŠ, na základě svých možností.

- Hola, hola školka volá
- Podzimní čarování
- Kouzelné vánoční zvonění
- Co má zima na práci
- Přišlo jaro se sluníčkem
- Je nám dobře na světě

Tyto bloky představují určitou vývojovou posloupnost. Témata a podtémata jsou volena podle potřeby a situace. Jejich obsah souvisí s životními situacemi dětí, prolíná se a prostupuje. Samotná realizace podtémat zůstává otevřená, flexibilní. Je dán prostor pro aktuální a nahodilé situace. Jde především o přirozený proces vzdělávání, kdy se spontánní činnost střídá se záměrným učením.

Činnosti mohou být doplňovány a obohacovány o prožitky dětí, nahodilé situace řešení problémů a vyjadřování vlastního názoru.

I. Integrovaný blok: HOLA, HOLA ŠKOLKA VOLÁ

Nabídka možných podtémat:

- Já, mateřská škola a moji kamarádi
- Aby nám všem ve školce bylo pěkně
- Moje tělo, moje zdraví

Charakteristika: *adaptace nových dětí, seznámení s prostředím školky, začlenění do kolektivu, vytváření a upevňování třídních pravidel, pocit sounáležitosti, rozvíjení pozitivních citů k sobě i okolí a schopnost ovlivňovat vlastní situaci mezi kamarády, překonávat sám sebe, upevňování hygienických pravidel, zdokonalování sebeobsluhy*

Klíčové kompetence:

- Soustředěně pozoruje, zkoumá a objevuje
- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury a přírody, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách
- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí
- Vytváření si zdravých životních návyků

Dítě a jeho psychika:

- Získání relativní citové samostatnosti
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý:

- Seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- Osvojení si elementárních poznatků a schopností důležitých pro navazování vztahů dítěte k druhým lidem

Dítě a společnost:

- Poznávání pravidel společenského soužití
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet ke třídě, k rodině, k ostatním dětem

Dítě a svět:

- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytvoření pozitivního vztahu k němu
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k ochraně dítěte před nebezpečnými vlivy prostředí

Konkretizované očekávané výstupy:

- Pohybovat se ve skupině dětí
- Pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat běžné denní úkony (používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
- Znat základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích aktivního pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví
- Přijímat pobyt v mateřské škole jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)
- Uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je
- Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky
- Navazovat kontakty s dospělými (např. s novým učitelem)
- Aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů
- Dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti
- Cítit se plnohodnotným členem skupiny
- Orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází)
- Zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- Spoluvytvářet pohodu prostředí

II. Integrovaný blok: PODZIMNÍ ČAROVÁNÍ

Nabídka možných podtémat:

- Podzim na zahradě, na poli, v lese
- Co nám daroval podzim
- Malíř podzim a jeho barvy
- Výlet s drakem za podzimem
- Padá listí zlaté, rudé
- Zvířátka se připravují na zimu
- Nashledanou podzime
- Na svatého Martina kouřívá se z komína

Charakteristika: sklízíme a ochutnáváme dary přírody, poznáváme okolí, vycházky do lesa, věnujeme se zdraví a zdravému životnímu stylu, pozorujeme změny v přírodě, sběr a využití přírodnin pro práci s dětmi

Klíčové kompetence:

- Řeší problémy, na které stačí, známé opakující se problémy se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější o oporu dospělého
- V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými, chápe že, být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je jeho výhodou
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- Napodobuje modely prosociálního chování, které nachází ve svém okolí
- Je otevřený aktuálnímu dění
- Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činorodost, pracovitost a podnikavost je přínosem

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- Uvědomění si vlastního těla
- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách

Dítě a jeho psychika:

- Rozvoj vnímání a mluvního projevu
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
- Rozvoj paměti a pozornosti
- Rozvoj tvořivosti

Dítě a ten druhý:

- Posilování prosociálního chování k druhým lidem (v rodině, v mateřské škole...)
- Vytváření prosociálních postojů
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Dítě a společnost:

- Rozvoj základních kulturně společenských návyků a dovedností dítěte
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Dítě a svět:

- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností a planetou Zemí
- Vytvářet elementární povědomí o širším přírodním a kulturním prostředí
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Konkretizované výstupy:

- Postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- Kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních materiálů
- Pojmenovávat viditelné části těla včetně některých dílčích částí
- Znat většinu slov běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, kamarádů, učitele, rozumět většině pojmenování, které se týkají známých předmětů)
- Odložit splnění osobních přání na pozdější dobu
- Rozlišit základní barvy, barvy složené
- Správně reagovat na světelné a akustické signály
- Přijímat pokyny
- Rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin)

- Soustředěně poslouchat pohádku
- Zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky
- Tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat účinky suchých a vlhkých podkladů aj.)
- Spolupracovat s dospělým
- Obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.
- Cítit sounáležitost s ostatními
- Umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, umět vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci
- Orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
- Zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- Chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- Vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- Zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů)
- Vážit si práce a úsilí druhých
- Mít poznatky o lidech a jejich životě, se kterými se běžně setkává
- Ctít oslavy narozenin, svátků, slavností
- Rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)
- Mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)
- Mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmou tradici oslav
- Být citlivý k přírodě

III. Integrovaný blok: KOUZELNÉ VÁNOČNÍ ZVONĚNÍ

Nabídka možných podtémat:

- Nastává adventní čas
- Čertovský týden
- Tradice a pečení je vánoční těšení
- Až zacinká zvoneček

Charakteristika: *změny počasí a přizpůsobování se těmto změnám, střídání ročních období, Mikuláš ve školce, vánoční zvyky a tradice – zpěv koled a vánočních písní, pečení perníčků, výroba vánočních dekorací, vánoční besídka*

Klíčové kompetence:

- Průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých
- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury a přírody, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí ve kterém žije
- Samostatně se rozhoduje o svých činnostech
- Uvědomuje si, že za své jednání odpovídá a nese důsledky
- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje
- Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- Odhaduje svoje síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- Rozvoj užívání všech smyslů
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví

Dítě a jeho psychika:

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (naslouchání, vnímání, porozumění) a produktivních (výslovnost mluvní projev, vyjadřování)
- Rozvoj komunikativních dovedností
- Osvojení si některých poznatků a dovedností předcházejících čtení i psaní
- Rozvoj zájmu o další sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové a dramatické)
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- Rozvoj kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Dítě a ten druhý:

- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, mateřské škole, v dětské herní skupině)
- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, respektu a přizpůsobivosti)
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- Rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost:

- Porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v rámci sociokulturního prostředí
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství
- Vytvoření povědomí o mezilidských hodnotách

- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žije
- Rozvoj společenského i estetického vkusu
- Dítě a svět:
- Seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, vytváření pozitivního vztahu k němu
- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám

Konkretizované výstupy:

- Postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky
- Udržovat pořádek a zvládat jednoduché úklidové práce
- Zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem – překládání, textilem, modelovací hmotou)
- Zacházet správně s jednoduchými hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)
- Samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy
- Pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
- Doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)
- Pracovat se stavebnicemi, skládankami, stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky
- Upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje
- Vyslovovat všechny hlásky a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- Předat vzkaz
- Mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- Používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity a prožitky
- Dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)
- Rozkládat slova na slabiky
- Vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova
- Zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnou si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)

- Rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
- Rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky
- Poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol)
- Sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
- Porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu, poznat co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně podle jednoho kritéria (např. roztrždit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)
- Jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat dle pokynů a instrukcí
- Reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)
- Hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem
- Přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostatcích, být schopné se z něho poučit
- Přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci
- Umět se přizpůsobovat změnám
- Respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)
- Chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se a vyjednávat
- Vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
- Spoluvytvářet prostředí pohody
- Důvěřovat vlastním schopnostem
- Vyjadřovat zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností
- Pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)
- Vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)
- V kulturních místech (např. divadle, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění
- Zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů)
- Navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
- Rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- Pojmenovat povahové vlastnosti
- Znat co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou)

- Mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání ročních období a jejich příčinách)
- Zajímat se co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
- Ctít oslavy narozenin, svátků a slavností

IV. Integrovaný blok: CO MÁ ZIMA NA PRÁCI

Nabídka možných podtémat:

- Co jsme našli pod stromečkem, tři králové
- Zimní sporty a radovánky
- Kamarád sněhulák
- Co dělají zvířátka v zimě
- Čarujeme s paní zimou
- S pohádkou se nenudíme
- Masopustní týden
- Co děláme celý den

Charakteristika: *zážitky s Vánoc, tříkrálová tradice, prosociální chování, kam chodí spát zvířátka a co v zimě jí, zimní sporty, pokusy se sněhem a ledem, vliv přírody na člověka, dramatizace a reprodukce pohádek, karneval v MŠ*

Klíčové kompetence:

- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a dalším učení
- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje
- Při zadané práci dokončí, co započalo, dovede pracovat dle instrukcí a pokynů
- Všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva a aktivní zájem
- Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
- Ovládá řeč, hovoří ve volně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším
- Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika:

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (naslouchání, vnímání, porozumění) a produktivních (výslovnost, mluvní projev, vyjadřování)
- Rozvoj komunikativních dovedností
- Osvojení si některých poznatků předcházející čtení i psaní
- Rozvoj zájmu o další sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové a dramatické)
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Dítě a ten druhý:

- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, mateřské škole, dětské herní skupině)
- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu a přizpůsobivosti)
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností

Dítě a společnost:

- Porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství
- Vytvoření povědomí o mezilidských hodnotách
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žije

Dítě a svět:

- Vytváření si elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého prostředí
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- Vytvoření si povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností

Konkretizované očekávané výstupy:

- Pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)
- Tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- Vést stopu tužky při kresbě, apod.
- Samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek
- Pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více)
- Užívat různé náčiní, nářadí
- Chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)
- Dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)
- Spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií
- Sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat
- Chápat jednoduché hádanky a vtipy
- Rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto)
- Dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost
- Udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
- Uposlechnout pokyn dospělého a řídit se jím
- Zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho
- Rozvíjet a obohacovat hru podle své představy a fantazie
- Spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či toho co dítě prožilo
- Vyjadřovat fantazijní představy
- Dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)
- Vyprávět příběh s vizuální či autentickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.)
- Dokreslit chybějící části na obrázku

- Vyjádřit vlastní pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii)
- Navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby...)
- Nechat se získat pro záměrné učení
- Samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)
- Tvořivě využívat materiály, barvy (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny)
- Sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek
- K mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
- Porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že jiné dítě je smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)
- Spolupracovat při hrách a aktivitách nejrozličnějších zaměření, být ostatním partnerem
- Využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)
- Uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)
- Reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
- Vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- Zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů)
- Chránit přírodu v okolí, živé tvory
- Uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)
- Vědět, že stále se něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se, Běžně proměnlivé události v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat
- Znat co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou)
- Zajímat se co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí, proměny komentovat, přizpůsobit chování

V. Integrovaný blok: PŘIŠLO JARO SE SLUNÍČKEM

Nabídka možných podtémat:

- Voláme tě sluníčko
- Hádej, čím jsem
- Půjdu k zápisu
- Vítání jara a oslava Velikonoc
- Zvířátka a jejich mláďátka
- Co vyroste ze semínka
- Den země
- Čarodějnický týden

Charakteristika: *rozvoj předčtenářských a předmatematických dovedností, tradice a oslavy Velikonoc, probouzející se příroda a její vliv na všechno živé – první jarní květiny, mláďata na statku i v přírodě, zasévání semínek a pozorování růstu, ochrana přírody a oslavy Dnů Země, přípravy na pálení čarodějnic*

Klíčové kompetence:

- Klade otázky, hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem děje, chce porozumět věcem, jevům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury a přírody, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách
- Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
- Všímá si problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva a aktivní zájem
- Spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá nové možnosti a varianty (má vlastní originální nápady), využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- Dovede využívat informativní a komunikační prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie...)
- V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že svým chováním se na něm podílí a že je může ovlivnit

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- Rozvoj užívání všech smyslů
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Dítě a psychika:

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (naslouchání, vnímání, porozumění) a produktivních (výslovnost, mluvní projev, vyjadřování)
- Rozvoj komunikativních dovedností
- Osvojení si některých poznatků a dovedností předcházejících čtení i psaní
- Rozvoj zájmu o další sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové a dramatické)
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- Rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- Získání schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- Posilování přirozených poznávacích citů (radosti z objevování, zvědavosti, zájmu)

Dítě a ten druhý:

- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, mateřské škole, v dětské herní skupině)
- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu a přizpůsobivosti)
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- Rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost:

- Porozumění základním projevům neverbální komunikace v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žije
- Vytvoření pozitivních vztahů ke kultuře a umění

Dítě a svět:

- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého prostředí
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi a společností

Konkretizované očekávané výstupy:

- Být pohybově aktivní po delší dobu (10minut a více) v řízené i spontánní aktivitě
- Zavázat kličku
- Házet a chytat míč
- Užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, odrážedla, koloběžky)
- Běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- Vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu
- Otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace
- Zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení
- Poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo do rýmu
- Poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma) a stejně znějící slova různého významu (homonyma)
- Záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky s výletu, viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus melodií)
- Pomatovat si postup řešení (např. jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě – pexeso)
- Zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír kov, dřevo, ale i události – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání panáka), krátký rytmický celek
- Rozlišit vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky
- Pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektřina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.)

- Rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. znát některé číslice a písmena, dopravní značky)
- Objevovat význam ilustrací, soch, obrazů
- Napodobit některá písmena, číslice
- Rozpoznat geometrické tvary – čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník
- Rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší - menší, nejmenší – největší, dlouhý – krátký, vysoký – nízký, stejný)
- Napodobit základní geometrické tvary
- Orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, chápat čísla jako počet prvků
- Chápat, že číslovka označuje počet
- Poznat některé hudební znaky
- Projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy a leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich
- Sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- Experimentovat s výtvarně netradičními materiály
- Rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů
- Orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed)
- Orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
- Odhadnout na co stačí, uvědomovat si co mu nejde, co je pro něj obtížné
- Plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních a kulturních krás
- Vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- Nabídnout pomoc
- Obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- Být schopné přistoupit na jiný názor, porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu
- Reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)
- Zacházet šetrně s pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami apod.
- Vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- Vnímat umělecké a kulturní podněty
- Sledovat se zájmem literární či dramatické představení a hodnotit svoje zážitky
- Znat co může ohrožovat zdravé životní prostředí
- Uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (Podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)
- Všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.
- Vnímat, že svět přírody má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný

VI. Integrovaný blok: JE NÁM DOBŘE NA SVĚTĚ

Nabídka možných podtémat:

- Tady jsme doma – naše rodina
- Maminka má svátek
- Luční kvítí
- Děti mají svátek
- My jsme všichni kamarádi
- Dopravní prostředky
- Hurá, na prázdniny

Charakteristika: *moje rodina a naše zvyky, dárky pro maminku, oslava Dne dětí, poznávací výlety – louka, pole, les potok, rybník, rozvíjení smyslů, poznávání rostlin a živočichů, doprava a bezpečnost, prevence úrazů, patologické jevy, letní sporty, rozloučení s předškoláky, seznámení se státními symboly, hymnou, vlajkou, seznámení se z existencí jiných zemí, národů a kultur*

Klíčové kompetence:

- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí své i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- Soustředěně pozoruje, zkoumá a objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá přitom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů
- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svojí aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- Ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možné se je naučit
- Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- Uvědomuje si, že za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky

- Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Osvojení si některých poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- Rozvoj užívání všech smyslů

Dítě a jeho psychika:

- Osvojení si některých poznatků a dovedností předcházejících čtení i psaní
- Rozvoj schopnosti sebeovládání
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- Získání schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý:

- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu a přizpůsobivosti)
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, mateřské škole, v dětské herní skupině)
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost:

- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů a návyků
- Vytvoření základních aktivních postojů ke světu
- Seznamování se se světem lidí kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žije
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur

Dítě a svět:

- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi a planetou Zemí
- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti a neustálých proměnách
- Poznávání jiných kultur
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Konkretizované očekávané výstupy:

- Uvědomovat si co je nebezpečné
- Projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- Chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)
- Znat a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)
- Vědět jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)
- Bránit se projevům násilí
- Umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)
- Snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
- Umět kooperovat, dohodnout se z ostatními
- Přijmout roli ve hře, (např. jako organizátor, jako provozovatel, jako spoluhráč)
- Nebát se požádat o pomoc, radu, zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé
- Samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení a být na ni hrdý
- Respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých
- Rozlišit krátké a dlouhé samohlásky
- Rozlišit odstíny barev
- Znat, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- Odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat
- Rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. Strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost
- Reprodukovat básničky a písničky, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
- Uplatňovat postřeh a rychlost
- Využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí
- Improvizovat a hledat náhradní řešení
- Přicházet s vlastními nápady

- Projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet experimentovat
- Plnit činnosti podle instrukcí
- Přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese
- Projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším slabším aj.)
- Přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonost, spokojenost, strach, smutek)
- Přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)
- Umět to co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou
- Rozhodovat o svém chování
- Odhadnout na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)
- Přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit
- Rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání
- Chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí a že je to přirozené
- Nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout
- Bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šdit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)
- Respektovat rozdílné schopnosti
- Všimnout si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)
- Být schopné přistoupit na jiný názor, porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu
- Pochopit funkci rodiny a jejích členů
- Rozlišovat a odmítat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, vulgarismy
- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých
- Uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různý a pestrý a ne vždy šťastný
- Mít poznatky o své zemi (znát název státu, státní vlajku, hymnu, hlavní město, významné svátky a události)
- Mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur
- Chápat základní pravidla pro chodce

Metody a formy práce

Se vzdělávacím obsahem jednotlivých integrovaných bloků se pracuje následujícím způsobem: Pedagogické pracovnice před každým integrovaným blokem navrhnou pro daný časový úsek podtémata a jejich sled, společně rozpracují jednotlivá témata do tabulky (viz. příloha č. 1) rozvrhnou do týdenního plánu k danému podtématu klíčové kompetence, vzdělávací cíle a očekávané výstupy a naplánují vzdělávací činnosti, jimiž se děti budou v daných klíčových kompetencích rozvíjet.

K naplňování vzdělávacího obsahu využíváme především těchto metod a forem práce:

- Prožitkové učení (spontaneita, objevnost, komunikativnost, prostor pro aktivitu a tvořivost)
- Kooperativní učení (vytváření a využívání situací)
- Řízené individuální a skupinové činnosti

Činnosti dětí

Všechny činnosti jsou plánovány tak, aby vytvářely možnosti realizace pro všechny typy inteligence.

- Spontánní hra
- Kooperativní hry
- Experimentace
- Zdravotní a psychomotorická cvičení
- Pohybové hry
- Výlety do okolí spojené s pozorováním
- Práce s encyklopediemi
- Zpracování přírodních a odpadových materiálů
- Výtvarné činnosti
- Pracovní činnosti
- Hudebně-pohybové a dramatické činnosti
- Komunitní, komunikativní a diskuzní kruh
- Jazykové chvíle

Pracovníci MŠ se co nejvíce snaží respektovat prioritu výchovného působení rodiny. Výchovné působení je chápáno jako integrační proces rodiče + dítě + pedagog.

Zkušenosti a poznatky získává dítě v činnosti. Učitelky připravují a nabízejí dětem reálné a konkrétní aktivity, využívají vzniklých situací k přirozenému rozvoji všech stránek osobnosti dítěte. Respektujeme individuální zvláštnosti dětí. Podporujeme zdravý vývoj dítěte založený na citovosti a mravnosti. Děti mají možnost výběru materiálů, činností, pomůcek...

Pravidla soužití v MŠ

Pravidla soužití dětí ve třídě

- Srdíčková pravidla - máme se rádi, jsme kamarádi, vzájemně si půjčujeme hračky
- Pusinková pravidla - hezky se oslovujeme, vítáme a loučíme s ostatními...
- Oušková pravidla - když jeden mluví, ostatní mu naslouchají, hlukem můžeme škodit...
- Ručičková pravidla - rukama si pomáháme a usmířujeme, uklízíme hračky, udržujeme pořádek...
- Nožičková pravidla - chodíme tak, abychom si neublížili, kopeme pouze do míče

Pravidla chování učitelky k dětem

- Je součástí dětského kolektivu, do her se zapojuje jako dítě
- Je důsledná, plní dětem slíbené činnosti
- Vyhledává na dítěti především kladné vlastnosti a na nich staví svoji individuální práci s dítětem
- Uplatňuje v průběhu celého dne smysl pro humor, ale dává pozor, aby nedocházelo k zesměšnění dětí
- Každý den s každým dítětem alespoň jedinkrát individuálně promluví
- Je spravedlivá, každé dítě musí cítit oporu a přátelství
- Dbá na dodržování pravidel, porušení řeší všichni společně

Učitelka k rodičům

- Jedná přívětivě, otevřeně, profesionálně
- Informuje rodiče o dítěti
- Upozorňuje na problémy dítěte se školní zralostí
- Poskytuje mu pomoc při řešení problémů, nabízí odbornou literaturu, odbornou pomoc
- Vítá aktivity ze strany rodičů

Učitelka k učitelce

- Vzájemná důvěra a úcta
- Podávání si pravdivých informací o jednání s rodiči
- Jednotné působení na děti, společné řešení výchovných problémů
- Spolupracují a radí se při výběru a přípravě pomůcek na vzdělávací práci
- Sdělují si poznatky ze seminářů a samostudia

VII. Evaluační systém

Evaluační (hodnocení) je důležitá součást pedagogické práce. Zpětná vazba umožňuje zkvalitnit vzdělávací proces. V naší MŠ bychom se rádi zaměřili na tyto oblasti: evaluace ŠVP, evaluace TVP, podmínek vzdělávání a hodnocení individuálních pokroků dětí.

Předmět hodnocení	Metody, nástroje	Kdy?	Kdo?	Výstupy
Soulad ŠVP a TVP s RVP, funkčnost ŠVP	dotazník – srovnání s 10. Kap. RVP a 11 kap. RVP viz příloha č.2	1× za 2 roky	vedoucí učitelka učitelka	Upravený ŠVP a TVP
Podmínky vzdělávání: dané RVP	dotazník viz. příloha č.3 diskuz. Kruh – možnost dětí vyjádřit se co líbí, co se nelíbí dotazník pro rodiče	1× za rok	zaměstnanci MŠ děti rodiče	písemná eval. podmínek – stanovení dalších záměrů (priorita to, co bylo nejhůře hodnoceno)
Práce zaměstnanců	průběžná kontrola spojená s pohovorem	kontrolní činnosti průběžné a nahodilé	vedoucí učitelka	při zjištění nedostatků zaznamenat písemně
Autoevaluace - posoudit úroveň vlastní práce	dotazník viz. příloha č. 4	1× ročně	učitelky	stanovení osobních cílů, návrhy na DVPP
TVP celkově	Dotazník viz. příloha č.5 písemné hodnocení školního roku se závěry	1× ročně	učitelky	eval. zpráva na jejímž základě se tvoří další plán vých. vzděl. práce
TVP – téma (IB), podtéma -zájem dětí, vhodné podmínky, eliminace rizik, naplňování dílčích cílů, individuál. cílů dětí, co bylo splněno – nesplněno, k čemu se budeme vracet... Z hlediska kompetencí - co se děti naučily, jaké zkušenosti, postoje získaly, prostor pro samostatnost	Průběžné poznámky v plánu podtémat, písemné poznámky do TK, písemné hodnocení témat + dotazník viz. příloha č. 6	po ukončení tématu a podtématu (součást TVP)	učitelky + děti + dle zájmu i rodiče	záznam hodnocení podtémat, záznam hodnocení témat, fotodokumentace
Indiv. Rozvoj - osobnost dítěte, jeho rozvoj, pokroky, školní zralost	dotazníky pro rodiče, konzultace s rodiči, cílené pozorování, diagnostika - formulář	Průběžně dle potřeby, min. 2× za rok	učitelky rodiče	indiv. záznamy o rozvoji dítěte, založení prací dětí do osobních portfolií

Seznam příloh:

Příloha č. 1: tabulka Tematický plán MŠ Podomí

Příloha č. 2: záznamový arch: Evaluace funkčnosti ŠVP a jeho soulad s RVP PV

Příloha č. 3: záznamový arch: Evaluace podmínek vzdělávání

Příloha č. 4: záznamový arch: Autoevaluace učitelky MŠ

Příloha č. 5: záznamový arch: Evaluace TVP

Příloha č. 6: záznamový arch: Evaluace IB

Příloha č 7: Doprovodný projekt enviromentální výchovy a vzdělávání